

YUCOM

Komitet pravnik za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
Svetogorska 17, 11000 Beograd, Republika Srbija Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.rs

Kršenje ljudskih prava i demokratije

Sistem za rano upozoravanje

Newsletter No. 40

Lokalni izbori u opštinama Voždovac, Zemun i Kosjerić – upozorenje centralnoj Vladi

Nakon promene na republičkom nivou posle majskih izbora 2008. godine, kad je sklopljena koalicija između *Demokratske stranke* (DS) **Borisa Tadića** i **Milošević/Dačićeve** *Socijalističke partije Srbije* (SPS), ukazala se potreba za promenom lokalne vlasti u dve opštine u Beogradu i u Kosjeriću. Kao rezultat te odluke, raspuštene su dosadašnje koalicije sa *Srpskom radikalnom strankom* (SRS) i raspisani novi izbori.

Novi lokalni izbori su održani 7. juna 2009. godine u beogradskim opštinama Zemun i Voždovac, kao i u Kosjeriću. Iako se rezultati izbora u 3 od ukupno 176 opština u Srbiji ne mogu smatrati reprezentativnim uzorkom za izvođenje dalekosežnih zaključaka o političkim trendovima na republičkom nivou, oni predstavljaju indikatore političkog raspoloženja godinu dana posle parlamentarnih izbora.

YUCOM

Komitet pravnik za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
Svetogorska 17, 11000 Beograd, Republika Srbija Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.rs

Voždovac (Odziv: 32.6% upisanih birača; ukupno mandata: 56)¹

Stranka/koalicija	% glasova	Mandata	Parl. izbori 2008
Za evropski Voždovac - Boris Tadić (ZEV)	29.70	18	38,42
Srpska napredna stranka (SNS)	29.33	17	29,46 ²
Srpska radikalna stranka(SRS)	7.14	4	
Demokratska stranka Srbije/Nova Srbija/Narodna partija (DSS/NS/NP)	12.50	7	11,62
Socijalistička partija Srbije/Partija ujedinjenih penzionera Srbije/Jedinstvena Srbija (SPS/PUPS/JS)	8,93	5	7,58
Liberalno-demokratska stranka (LDP)	5.36	3	5,24
Lista za toleranciju	3.50	2	

Ova tabela prikazuje preliminarne rezultate koje je 8. juna 2009. godine saopštila Opštinska izborna komisija i objavio B92.

Zemun (Odziv: 36.5%; ukupno mandata: 57)

Stranka/koalicija	% glasova	Mandata
Za evropski Zemun - Boris Tadić (ZEZ)	27.66	19
SNS	32.95	22
DSS/NS/NP	7.3	5
SPS/PUPS/JS	7	4
SRS	9.5	6
LDP	Under 5%	0
Lista za toleranciju	2.2	1

¹ Rezultati na tri glasačka mesta poništena su zbog navodnih nepravilnosti i biće ponovljena 14. juna 2009. Tada će biti proglašeni konačni rezultati.

² U vreme izbora postojala je jedinstvena SRS.

YUCOM

Komitet pravnika za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
Svetogorska 17, 11000 Beograd, Republika Srbija Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.rs

Kosjerić (Odziv: 67,2%, ukupno mandata: 27)

Stranka/koalicija	% glasova	Mandata
DS	26,6	8
G17+ ³	5,6	1
SNS	13,8	4
DSS/NS	13	8
SPS/PUPS/JS	12	4
Srpski pokret obnove (SPO ⁴)	8,2	2
SRS	2,5	0
LDP	4,3	0

Karakteristike izbora

1. Slab odziv u beogradskim opštinama ukazuje, pored ostalog, na veoma nizak stepen poverenja u institucije. Uprkos intenzivnim kampanjama u koje su u punoj meri bila uključena centralna stranačka rukovodstva i ključne ličnosti, utisak je da je biračima sve manje stalo do demokratskog izbornog procesa: ogromni ekonomski problemi; endemska korupcija u svim oblastima života (na opštinskom nivou posebno vidljiva u oblastima kao što su zdravstvena zaštita, obrazovanje, pravosuđe, nekretnine i stanogradnja); grubo zanemarivanje socijalne zaštite i brige o ranjivim grupama; zapuštene, neefikasne i skupe javne službe i usluge; katastrofalno stanje infrastrukturnih i drugih javnih objekata itd. predstavljaju pitanja na koja oni od izabranih organa vlasti ne dobijaju pravovremene i valjane odgovore.

2. SNS se pojavljuje kao stvarni pobednik i opasan rival DS. Od sposobnosti DS da obuzda tekuću krizu, povede bitku protiv korupcije i kontroliše rastuću opasnost od socijalnih nemira, SNS i na republičkom nivou može kapitalizovati svoju rastuću moć.

³ DS and G17+ su u Kosjeriću nastupali odvojeno.

⁴ SPO je u Kosjeriću nastupao samostalno.

YUCOM

Komiteet pravnik za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
Svetogorska 17, 11000 Beograd, Republika Srbija Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.rs

3. Konsolidovanje koalicije oko **Dačićeve** SPS i nastavljanje njene afirmacije kao legitimnog političkog činioca čija je uloga u uništavanju Srbije i njenim ratovima protiv nekadašnjih „sestrinskih“ republika u velikoj meri oproštena (ako ne i zaboravljena).

4. Sve je izraženija podela između DS i SNS, dok se uz svaku od njih pojavljuju manje (ideološki) satelitske stranke (SPS i LDP na levom, a DSS i SRS na desnom krilu – iako to ne znači da su savezništva na svakom od njih u dogledno vreme izgledna), što predstavlja vid polarizacije na političkoj sceni Srbije koju bi, prema mnogim naznakama, **Boris Tadić** rado „uvezao“ u Srbiju i tako doveo do dvopartijskog ustrojstva u predsedničkom sistemu.

5. Katastrofalan poraz **Šešeljevih** radikala: do pre godinu dana pojedinačno najjača stranka, SRS je (bila) podeljena oktobra 2008. godine i zatim svedena na epizodan nivo. Činjenica da će SRS, na osnovu rezultata poslednjih parlamentarnih izbora, i dalje predstavljati (brojčano) najjaču opozicionu snagu u Parlamentu, predstavljaće poseban izazov za vladajuće stranke: kako premostiti jaz između nominalne snage i stvarnog uticaja SRS i minimizirati njihov kapacitet (i sklonost) za opstrukciju?

Prognoza:

Uprkos ograničenoj reprezentativnosti i neprimenjivosti na republički nivo, ishod nedeljnih izbora u tri opštine u Srbiji predstavlja ozbiljno upozorenje vladajućoj koaliciji u Beogradu. Sve izraženija apstinencija s jedne, uz jačanje podrške desnim strankama s druge strane, ukazuju da će politička klima u zemlji pritisnutoj ekonomskom krizom i nedovoljnom spremnošću političke klase da se prihvati ozbiljnih reformi i vrati na obećani evropski kurs, nastaviti da, umesto toga, nudi socijalnu demagogiju i produbljuje polarizaciju u društvu. Takvom društvenom razvoju ljudska prava, demokratske institucije i evropski standardi javnog života po pravilu padaju kao prve žrtve.